

ESCALE
à **SETE**
2022
12-18 AVRIL

Hrvatsko more i Drveni brodovi

UDRUGA 'PALAGRUŽA'

- Komiža, otok Vis

Udruga Palagruža iz Komiže predstaviti će baštinu sa područja *UNESCO Geoparka Viški arhipelag*. Glavna aktivnost udruge je edukacija mladih kroz radionice *Barake Palagruzone*, kojima je cilj educirati mlađe naraštaje o tradicionalnim vrijednostima, kako bi ih nastavili njegovati i prenositi na buduće naraštaje. Program edukacije *Barake Palagruzone* sastoji se od niza jednostavnih radionica kojih ćemo dio predstaviti na festivalu *Escale A Sete*.

'*Naš dom*' će biti drvena baraka u kojoj ćemo prezentirati svakodnevni život nekadašnje ribarske Komiže, jer neprocjenjivo je bogatstvo provesti dan sa običnim ljudima (ribarima i težacima), sudjelovati u svakodnevnim aktivnostima i na taj način upoznati kulturu i običaje sredine. Naš program će se odvijati na moru, na kopnu, na ulicama *Sete-a*, u pubovima.

U baraci će se moći sudjelovati u radu radionice tradicionalne brodogradnje - kroz gradnju gundule, u školi uzlova - naučiti ćemo vezivati uzlove za tradicionalna jedra, za najmlađe ćemo graditi gajetu od limene konzerve, učiti ćemo pripremati sandalu za jedrenje te pripremati ribolovne alate.

Svakodnevno ćemo imati radionice tradicionalnog kuhanja te se družiti uz klapsku pjesmu.

Komiška gundula. U Komiži smo pronašli originalnu gundulu staru više od 120 godina koju je dao izraditi prvi vlasnik tvornice za preradu ribe g. Mardešić. Izvorna gundula bila je građena primjenom tradicionalnih metoda. Prepoznali se je kao značajan dio pomorske baštine Komiže i odlučili smo sačuvati njenu izvornu formu za buduće generacije pa smo osmislili suvremeni program edukacije njene gradnje.

Komiška sandula Komiški su ribari od davnina poznati kao vrsni moreplovci, ponajviše zahvaljujući bogatom i velikom ribolovnom području komiškog arhipelaga. Za potrebe svakodnevnog ribolova ribari su trebali mali brod na kojemu mogu ribariti jedan do dva ribara uz korištenje svih dostupnih ribarskih alata. Sandula im se pokazala idealnim rješenjem, a gradnjom suvremene sandule sačuvali smo još jednu tradicionalnu brodicu od zaborava.

Tradicionalna kuhinja povezana je sa morem, komiškim poljem i vinogradom pa je svaki komiški ribar ujedno bio i kuhar i vinogradar. Tijekom festivala održavati ćemo radionice tradicionalne kuhinje.

Klapa 'Kaštelanski pivači' svakodnevno će u *baraci* pjevati klapske pjesme i time upotpunjavati naš doživljaj, ali i na ulicama *Sete-a* te lokalnim pubovima.

GAJETA 'MILA'

- Prvić Šepurine

Gajeta *Mila* je u vlasništvu obitelji Antić iz Prvić Šepurine punih 54 godine. Izrađena je 1968. godine u Lovranu (Istra) i raritet je u dalmatinskim krajevima. Izradio ju je kalafat Ivan Gašparinić, tradicijski majstor brodogradnje u drvu. Duga je 6 metara, a široka 2,10 metara. Ovaj tip brodice poznat je i po nazivu *gajeta lovranka* i razvila se iz korčulanske brodograđevne tradicije, koju je u Lovran prenio Nino Gašparinić, koji je 1950. godine učio gradnju drvenog broda u Korčuli. Vrativši se u Lovran, zadržao je temelje korčulanske tehnologije gradnje drvenog broda, prilagodivši ih lokalnim uvjetima i novoj ulozi.

Gajeta *Mila* ima kraći jarbol, pokreće se latinskim jedrom, veslima i ugrađenim motorom. Namijenjena je za svakodnevne životne potrebe, regate, obiteljskom krstarenju, prijevozu lakšeg tereta i sportskom ribolovu.

2008. godine prvi put sudjeluje u tradicionalnim regatama s latinskim jedrom (*Burtiž, Prvić Šepurine*) i od te godine redovno sudjeluje u svim regatama šibenskog kraja: *Burtiž - Prvić Šepurine; Krapanjsko idro - Krapanj; Lantina - Jezera; Latinskim idrun na kureja - Zlarin; Latinsko idro - Murter, Regata za dušu i tilo - Betina.*

2017. i 2019. godine sudjeluje i na međunarodnom festivalu mora i mornara *Dani u Vali*, u Starom Gradu na Hvaru.

Na ovogodišnjem festivalu *Escale a Sete* posadu gajete 'Mila' čine Boris Antić, Zoran Franić, Goran Franić i Albert Jean J Zucrov.

Maestral u zmorcu

Ja u orcu

Idriti ću o svom vitru

Sve dok me bude na ovom svitu

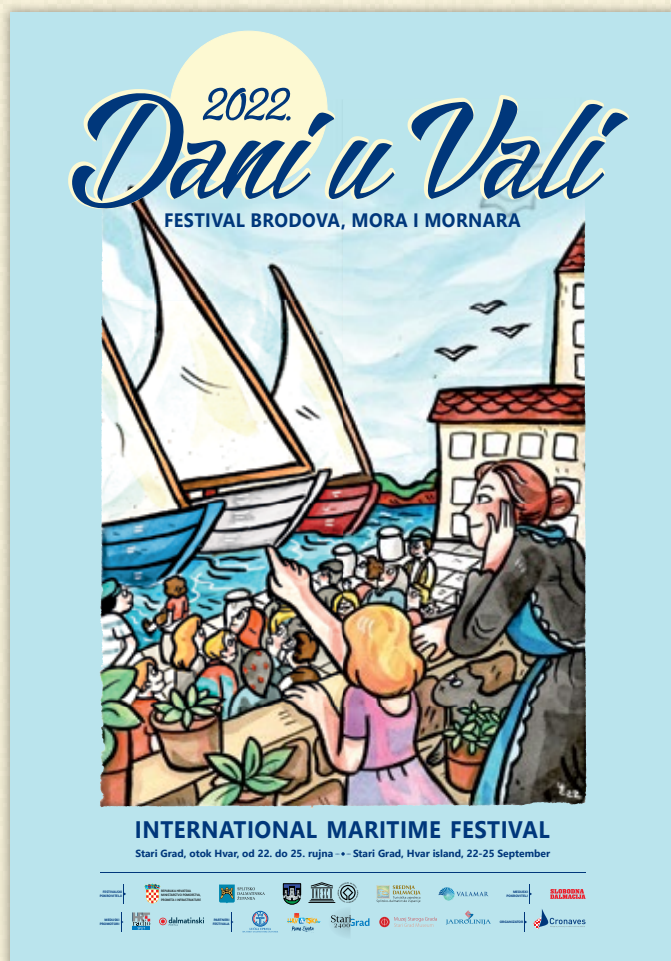
Udruga 'Cronaves' utemeljena je u lipnju 2014. godine u vrijeme priprema poznatog europskog maritimnog festivala 'La semaine du Golfe Morbihan' čije je održavanje bilo najavljeno za mjesec svibanj 2015. u francuskoj pokrajini Bretanji. Francuskim suorganizatorima iz agencije 'Grand Large' gospođi **Anne Burlat** i gospodinu **Jakezu Kerhoasu** veoma je bilo stalo da na ovoj prestižnoj međunarodnoj pomorskoj fešti, Hrvatska kao najmlađa članica Europske unije, u statusu posebno počaženog gosta, predstavi svoju pomorsku kulturu i baštinu. Rješenje su pronašli u već stečenom poznanstvu i prijateljstvu s proteklih festivala brodova, mora i mornara Brest 2008. i 2012., na kojima su uočili organizacijske sposobnosti vrsnih poznavatelja i promotora hrvatske pomorske baštine **Plamenka Bavčevića** (predsjednika) i **Saše Lukića** (tajnika) buduće udruge u osnivanju 'Cronaves'.

Od svog osnutka do danas Udruga 'Cronaves' radi na projektima prezentacije hrvatske maritimne kulture i baštine kao i na podizanju svijesti o Hrvatskoj kao pomorskoj zemlji.

Vrijedni članovi Udruge 'Cronaves' pristižu iz raznih društvenih struktura pa tako u udruzi djeluju novinari, pomorci, skladatelji, umjetnički fotografi, chefovi, sveučilišni profesori i prevoditelji te djelatnici u turizmu. Udruga u svom djelovanju na području Hrvatske organizira razne kulturne manifestacije kao poticatelje razvoja kulturnog turizma i njegove promidžbe, od kojih je posebno ponosna na **Festival 'Dani u Vali' - Stari Grad** kojeg od 2016. svake druge godine uspješno organizira zajedno s Gradom Starim Gradom i Turističkom zajednicom Staroga Grada. Proširenjem ovog Festivala, njegovom internacionalizacijom te bliskom suradnjom sa sličnim hrvatskim i inozemnim udrugama 'Cronaves' ostvaruje zacrtani plan da do 2023. godine Festival promakne na nacionalnu razinu *Hrvatskog festivala brodova, mora i mornara 'Dani u Vali' - Stari Grad*.

U suradnji s resornim ministarstvima Republike Hrvatske, Glavnim uredom HTZ-a, lokalnim turističkim zajednicama i jedinicama lokalne samouprave Udruga je organizirala niz predstavljanja na tuzemnoj i inozemnoj sceni: *'La semaine du Golfe Morbihan' - 2015., 2017. i 2019.* / *Festival brodova, mora i mornara 'Brest' - 2016.* / *Festival 'Dani u Vali' - Stari Grad 2016., 2017. i 2019.* / *Festival 'Escale à Sète 2018.* kod Montpelliera. Svi dosadašnji projekti Cronavesa ocijenjeni su u tuzemnim i inozemnim medijima visokom ocjenom zbog svoje organizacijske kvalitete.

Pored prezentacije hrvatske pomorske kulture i baštine programski sadržaji projekata Udruge 'Cronaves' redovno obuhvaćaju promociju hrvatskog turizma kao i turističke ponude grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije čije

organizacijske strukture i turističke zajednice redovno podržavaju aktivnosti Udruge. Projekti sadrže i prezentaciju tradicionalne etno glazbe i folkloru te prezentaciju gastro-enološke kulture našeg podneblja. S leutom 'Slobodna Dalmacija' izgrađenim 1894. god. u Korčuli o kojem skrbi od 2015. godine Udruga sukladno mogućnostima svojih članova aktivno sudjeluje na raznim manifestacijama, regatama i prezentacijama diljem hrvatskih primorskih mjesta. Odlična je to prilika za planiranje novih projekata kao i razmjenu iskustava s drugim udrugama i pojedincima s kojima 'Cronaves' uspješno surađuje.

Foto: naslovnica – Andrina Luić; Palagruža – arhiva Udruge Palagruža; Gajeta 'Mila' – Boško Lučev; ilustracija plakata 'Dani u Vali' – Mihaela Erceg

Udruga za promicanje hrvatske maritimne baštine Cronaves
www.cronaves.com • cronaves@cronaves.com • info@cronaves.com